

De styrkede læreplaner

Sådan arbejder vi med de styrkede læreplaner

I dagtilbuddene arbejder vi ud fra et årshjul, hvor vi sætter særligt fokus på et af de seks obligatoriske læreplanstemaer to måneder ad gangen. Læreplanstemaerne er: Alsidige personlig udvikling - Social udvikling-Kommunikation og sprog- Krop sanser og bevægelse – Natur, ud liv og science – Kultur, æstetik og fællesskab.

Vi arbejder ud fra Nordfyns kommunes fælles grundlag, for arbejdet med pædagogisk læreplaner.

Når vi tilrettelægger et forløb, evaluerer vi samtidig vores praksis: Hvad tilbyder vi nu? Hvad vil vi afprøve? Og hvad skal børnene få ud af det?

Læringsbegrebet breder vi ud til hele dagen og alle de daglige gøremål. På den måde vil vi ikke kun gentage tidligere års succes med emnearbejde, men kontinuerligt udvikle den pædagogiske praksis. De gode erfaringer, vi får, implementerer vi i den daglig praksis, mens det der ikke virkede, bliver sorteret fra.

Arbejdet med de styrkede læreplaner er tilrettelagt med en planlægnings-, afviklings- og evalueringsperiode. Planlægning og evaluering forgår i PLC og på stuemøder, og vi benytter følgende værktøjer:

- Skema for problemformulering
- Skema for opretholdende faktorer
- SMTTE-model (Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn, Evaluering).

Leg

Hvordan og med hvilke handlinger understøtter i legen i jeres praksis.

Børns leg har afgørende betydning for deres dannelse, udvikling og selvindsigt, og den er grundlæggende for barnets sociale og personlige udvikling. Derfor er legen højt prioriteret hos os.

I legen oplever barnet ikke kun glæde og nysgerrighed, men også vrede, tristhed, ja - alle de menneskelige følelser. Barnet får indsigt i det hierarki, der også eksisterer blandt børn, og under de rette vilkår kan barnet udvikle en lang række sociale evner:

- Det lærer at reflektere over sin egen rolle, sine ønsker og hvordan det kan tage initiativ til forandringer.
- Legen giver selvindsigt, øvelse i at træffe valg, indsigt i andres perspektiver og øvelse i at løse konflikter på en socialt acceptabel måde.
- På sigt bidrager legen til, at barnet udvikler sig til et selvstændig, solidarisk og demokratisk menneske.

Leg i en pædagogisk ramme

For at understøtte børnenes udvikling i legen indretter vi velovervejede små legemiljøer, der inspirerer børnenes fantasi. Her er vi opmærksomme på at fange børnenes egne interesser og arbejde videre med dem. Vi skaber også visuelle forstyrrelser i rummet og præsenterer ny viden, fortællinger og oplevelser. For at stimulere børnenes kreativitet, forholder vi os nysgerrigt blandt andet med spørgsmål, der kan give børnene nye tanker og ideer.

Vi er selv aktive deltagere i legen, og det kræver forståelse af, hvad der foregår i børnenes legegrupper. Hvilke positioner indtager det enkelte barn, er der børn, der bliver valgt fra eller som ikke er en del af legefællesskabet? Vi er meget opmærksomme på at styrke børnenes legerelationer, og vi støtter dem blandt andet ved at etablere legegrupper med voksen deltagelse.

I legen observerer vi og signalerer tydeligt, at vi står til rådighed for børnene. Vi gør os umage for at interagere med børnene og vi inddrager børnenes tanker i vores planlægning af aktiviteter.

Børnefællesskaber

Hvordan og med hvilke handlinger understøtter i børnefællesskabet i jeres praksis.

Vi arbejder for at skabe det gode børneliv i børnehuse og dagplejen, hvor vi tilbyder liv, glæde, leg, masser af grin, omsorg, læring og udvikling med fokus på venskaber og gode relationer mellem både børn og voksne.

Fællesskaber er en vigtig forudsætning for et barns trivsel, læring og dannelse. Barnet får mulighed for at danne erfaringer med forskellige roller og opgaver, der knytter sig til det at være en del af børnefællesskabet, og de får erfaringen med at føle sig som en del af fællesskabet.

Fællesskaber i en pædagogisk ramme

I dagpleje og børnehuse skaber vi rammen for, at det enkelte barn får mulighed for at indgå i forskellige børnefællesskaber, henover dagen og i løbet af deres institutionsliv. Tilsvarende skaber vi rammer for børnefællesskabets leg, både den vokseninitierede og den børneinitierede.

Vi lægger stor vægt på den legende tilgang i både de store og små børnefællesskaber. Når et barn har svært ved at deltage i leg med andre børn, i aktiviteter eller i rutiner, støtter vi barnet. Vi tager barnet i hånden og bevæger os nænsomt ind i deltagelsen på barnets præmisser.

Det er vigtigt for os, at barnet får forskellige erfaringer med fællesskaber. Derfor etablerer vi forskellige fællesskaber, f.eks. spisegrupper, legegrupper, aldersopdelte grupper, grupper på tværs af alder. Her har vi fokus på, at børnene hjælper hinanden på tværs af alder og køn, og at alle kan få ordet og deltage aktivt. De aldersopdelte grupper giver også børnene mulighed for at danne fællesskaber med jævnaldrende.

Det er vigtigt for os, at alle børn får erfaringer med at have en betydningsfuld rolle i fællesskabet. Hvis vi skønner, at et barn har behov, sørger vi for at barnet får en position i fællesskabet, som de andre børn kan få øje på. Det betyder, at barnet og barnets kompetencer kommer i spil på en måde, hvor barnet får en betydning i fællesskabet.

Vi arbejder med inkluderende børnefællesskaber. Nogle børn har særlige behov, og vi oplever, at de øvrige børn godt kan acceptere, at et barn har brug for nogle særlige hensyn.

Læringsforståelse

Hvordan og i hvilke handlinger indgår læringsforståelsen i jeres praksis.

Børn lærer forskelligt. Børn lærer hele tiden. Børn lærer i samspil med andre.

Læring forstås vi som en aktiv forandringsproces, hvor barnet aktivt tilegner sig viden, forståelse og færdigheder gennem de erfaringer, det gør ved at deltage og bidrage i samspil med andre.

Vi ser, at læring og udvikling sker gennem en mangfoldighed af processer, på alle tidspunkter og i alle situationer: I gennem gode relationer, gennem leg og den legende tilgang og i et trygt miljø. Det kan for eksempel foregå, når børnene leger på legepladsen, når de spiser, eller når de tager tøj på i garderoben. Derfor arbejder vi ud fra et dynamisk læringsmiljø, som opstår i samspil mellem det enkelte barn, børnegruppen, det pædagogiske personale og det pædagogiske indhold.

Vi arbejder med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone. Lev S. Vygotsky definerer tre faser i barnets læringsproces: "kan ikke", "kan med hjælp" og "kan selv". Her er "kan med hjælp" barnets nærmeste udviklingszone, hvor barnet kan deltage og mestre med hjælp og støtte fra en voksen.

Læring i børnehøjde

Vi skaber rammer med muligheder for læring i forskellige læringsrum - fra aktiviteter, lege og daglige gøremål til samvær, samspil og relationer. Her findes der ingen 'one size fits all' - børn er optaget af forskellige ting, så de profiterer ikke nødvendigvis af samme aktivitet eller læringsrum. Og det giver vi plads til.

Derfor lader vi os inspirere af børnenes interesser, lytter til deres ønsker og planlægger læringsforløb eller emneuger ud fra dem. Planerne er dog ikke mere faste, end at vi kan gribe øjeblikket og ændre planer, når børnene bliver særligt optaget af noget. Vi er også opmærksomme på balancen mellem krav og udfordringer, mellem voksenstyret og fri leg.

Rammerne baserer vi på viden om det enkelte barns trivsel og udvikling, så krav og udfordringer passer med barnets nærmeste udviklingszone.

Vi er også opmærksomme på, at vi ved selv at deltage sætter rammen for det enkelte barns deltagelsesmuligheder i fællesskabet. Vi stiller os til rådighed, reflekterer, justerer i forhold til børnene og er nærværende i børnehøjde.

Endvidere er det vigtigt for os, at børnene oplever omsorgsfulde, støttende og trygge relationer omkring sig. Det giver dem de bedste muligheder for at lære og udvikle sig som individer. Her har de lyst til at folde sig ud, mod på at håndtere udfordringer - og troen på, at de kan.

Vi tilbyder et læringsmiljø, der understøtter forskellige læringsprocesser: kropsligt, sprogligt, socialt, kognitivt og emotionelt - processer der baseres på barnet eller gruppens muligheder for at deltage aktivt.

Læringsmiljø

Hvordan og med hvilken handling kommer læringsmiljø af høj kvalitet til udtryk i jeres praksis?

Vi har fokus på fælleskab, leg, glæde og trivsel - set fra børnehøjde, men ansvaret for det gode læringsmiljø ligger altid hos den voksne.

Vores aktiviteter kan både være planlagte og spontane. De kan foregå i større eller mindre grupper og være initieret af såvel børn som voksne. Og de tager afsæt i alt fra et overordnet emne til børnenes relationer, alder, udvikling, behov og interesser.

Rige muligheder for alle sanser og temperament

Vi bor i et lokalområde med mange gode læringsrum. I det daglige vægter vi i høj grad at komme udendørs i naturen, på legepladserne, bålhytten og i shelteren. Her har vi udendørsrum med højt til loftet, plads til store arbejdsopgaver og ro til fordybelse. Naturen er foranderlig, og der opstår tit spændende muligheder for ny læring med afsæt i årstidernes skiften. Det vækker børnenes nysgerrighed på det, de oplever og finder på deres vej.

Indendørs prioriterer vi også, at der både er plads til energiske udfoldelser og rum til en fast læsestund, stillestunder og fordybelse. Her benytter vi blandt andet gymnastiksal, sløjde PLC, pudrum, sanserum, tumlerum, skrivehjørne, læsehjørne og hængekøje.

Trygge rammer for udvikling

I dagtilbuddene har vi en stor bevidsthed om, at vi som de voksne har ansvaret for en god atmosfære. Det giver børnene de bedste betingelser for at lære, trives og udvikle sig.

- Børn er forskellige og har forskellige behov. Derfor arbejder vi bevidst med at rumme forskellighederne og være lydhøre over for det enkelte barns behov, lyst og ideer.
- Vi lægger stor vægt på at italesætte følelser, så børnene føler sig set og lærer at udtrykke, hvordan de har det. Vi prioriterer også, at der er tid til en fordybende barn/voksenkontakt, når barnet har behov for det.

- Som voksne er vi bevidste om vores ansvar som støttende rollemødel-
ler, der inspirerer og guider. I løbet af dagen indtager vi forskellige
roller afhængigt af børnenes behov for støtte. Her er vi også opmærk-
somme på, at et positivt samarbejde mellem os smitter af på børnene.
- Aktiviteterne tilrettelægges vi på en måde, der motiverer børnene til at
være med - og vi holder overblikket, så vi eksempelvis kan hjælpe et
barn tilbage i aktiviteten, hvis det har brug for det.

Forældresamarbejde

Hvordan og hvilke handlinger kendetegner det gode forældresamarbejde i jeres praksis?

Forældrene er vores vigtigste samarbejdspartnere. Derfor siger vi ikke forældresamarbejde, men partnerskab med forældre.

I det udtryk ligger der en professionel tilgang, der anerkender, at forældre er de vigtigste personer for et barn, og at de professionelle tilrettelægger dagligdagen, giver råd og vejledning, ud fra den fagprofessionelle viden de har.

For at opnå et godt partnerskab, møder vi forældrene med åbenhed og med ønsket om, at alle forældre skal føle sig velkomne. Vi gør os umage for at forstå forældrenes tilgang – på fagsprog med begrebet metallisering – og vi er transparente i alle forhold. I praksis betyder det også, at vi taler lige ud af posen. Forældrene må aldrig være i tvivl om, hvad vi mener, og hvor vi står – og at vi er her for at give deres barn en god hverdag og de bedste betingelser for at trives.

Det handler om barnet

Pædagoger og forældre har hver især unik viden om barnets trivsel og udvikling. Når vi deler den viden og viser gensidig respekt i relationen, er det med til at skabe sammenhæng i barnets hverdag, og sammen kan vi finde løsninger, hvis et barn har særlige behov eller udfordringer.

I børnehaven inviterer vi forældrene til opstartssamtale og et opfølgingsmøde, hvor vi spørger ind til forældrenes oplevelse af barnets nye liv. Op til skolestart inviterer vi også til en skolestartssamtale. Derudover inviterer vi til samtale ved behov. Forældrene kan naturligvis også bede om en samtale. Er et barn i en udsat position, aftaler vi ofte et forløb, hvor vi mødes med jævne mellemrum for at hjælpe barnet bedst muligt videre.

Vi informerer forældre løbende om vores hverdag, så de kan følge med i hvad vi laver og hvorfor. Det sker gennem de daglige snakke, via Aula, vores månedskalender og vores nyhedsbrev. Heldigvis oplever vi også en stor opbakning til vores arrangementer.

Forældre er altid velkomne til at deltage i udvalgte aktiviteter.

Børn i udsatte positioner

Hvordan og med hvilke handlinger understøtter i børn i udsatte positioner i jeres praksis.

I Distrikt Særslev-Hårslev har vi forskellige handlinger, der hjælper børn i udsatte positioner, så de får bedre muligheder for at deltage i fællesskaberne. Det er altid de voksne, der har ansvaret for at skabe en tryk og god relation med barnet, og vi bestræber os på at støtte børnene bedst mod en positiv udvikling og trivsel.

Vi hjælper barnet ind i fællesskabet

Udsathed er ikke en permanent tilstand. Den kan ændre sig over tid, i forskellige sammenhænge, i løbet af dagen og i forskellige fællesskaber. Vores opgave er at etablere miljøer omkring barnet, hvor det ikke føler sig sårbart eller uden for fællesskabet. Vi støtter barnet i at blive en del af fællesskabet, både i barnets gruppe og i mindre børnefællesskaber.

- Vi giver barnet pædagogiske bagdøre, så barnet kan gå til og fra, når det ikke længere er håndterbart og meningsfuldt for barnet at deltage.
- Vi skaber rammerne for aktiviteter og lege i mindre grupper, der tilgodeser barnets udfordringer. Her tilpasser vi krav og udfordringer efter de relationer og den kontekst, barnet indgår i.
- Vi er nysgerrige på barnets intentioner. På den måde kan vi hjælpe barnet og omgivelserne til bedre at forstå hinandens intentioner og behov. Det giver barnet alternative handlestrategier, så det fortsat kan deltage.
- Vi sørger for at italesætte det udsatte barns styrker over for både de andre børn og forældre, så blikket på barnet bliver mere balanceret.
- Vi er opmærksomme på vores egen udstråling over for børnene. Hvad er det vi signalerer med ord, kropssprog og mimik.
- Vi er proaktive, når barnet er udfordret. Her støtter og guider vi barnet, så det ikke kommer i situationer, der er for uhåndterbare.

- Vi stiller krav, der er tilpasset barnets nærmeste udviklingszone og det overskud, barnet har i den konkrete situation.
- Vi sætter rammer for fællesskaber, hvor børnegruppen accepterer, at nogle børn har brug for særlige hensyn, og at alle hver især har forskellige forudsætninger for at deltage i fællesskabet.

Sammenhæng

Hvordan og med hvilke handlinger skaber i sammenhæng i barnets overgang i jeres praksis.

Særslev-Hårslev er en landsbyordning. Det vil sige vi har børnene fra de er 0 år til de går ud af 9 klasse. Det oplever vi som en stor fordel, i forhold til at skabe sammenhæng for børn og forældre. Vi gør os umage med at skabe gode glidende overgange mellem de forskellige dagtilbud og skole.

Fra hjem til dagpleje:

- Ved behov inviterer forældrene til overleveringsmøde, hvor sundhedsplejersken og pædagogisk afdelingsleder deltager
- Forældre indkaldes til opstartsmøde 2 måneder før opstart. Mødet afholdes hos dagplejer. Mødedeltager er forældre, dagplejer og pædagogisk leder. Der er mulighed for besøg og indkørings forløb, inden opstart.

Fra dagpleje til børnehave:

- Dagplejebørnene kommer i legestue i børnehaven. Børnene leger både ude og inde og får kontakt til både børn og voksne. De bliver dus med børnehavens fysiske rammer og spiser madpakker på den stue, der bliver deres, når de starter i børnehave.
- Vi har fælles aktiviteter mellem dagpleje og børnehave.
Fredags samling i legestue – dagplejens dag – Jule arrangement – Bedstedag – Fastelavns fest – Syng sammen dag – Naturens dag.
For at inspirerer hinanden arbejder vi med de enkelte læreplanste-maer samtidig.
- Vi inviterer forældrene til overleveringsmøde.
- Vi tager på besøg eller inviterer de privat børnepasser på besøg, når de har børn der skal starte i børnehaven
- 3 måneder efter start inviterer vi forældrene til en samtale.

Fra børnehave til Før SFO

- Vi inviterer forældrene til samtale i sep./okt. måned. Her taler man om barnet trivsel, udvikling og evt. indsatsområder inden skolestart.
- I Hårslev er der fælles morgenmad for børnehave og SFO børn, ligeledes er der koordineret pasning med SFO og børnehave om eftermiddagen.
- Hårslev holder fælles personale kaffe (pædagoger og lærere)
- Vi har fælles aktiviteter med skolen og benytter både skolens inde- og udearealer.
- I Særslev besøger førskolegruppen SFO og spiser madpakker i SFO en gang om ugen fra
Januar til marts.
- En voksen fra børnehaven rykker med i førskole.

Det åbne dagtilbud og inddragelse af lokalsamfund

Hvordan og med hvilke handlinger inddrager i lokalsamfundet i jeres praksis?

I Distrikt Særslev-Hårslev har vi tæt samarbejde med en lang række lokale institutioner, foreninger og virksomheder. Derudover benytter vi områdets faciliteter, så børnene føler sig hjemme i deres lokalsamfund.

- Vi er alle ude 1 gang om ugen. Ude dagtilbud er kendetegnende ved, et forløb før og efter aktiviteten.
- Vi benytter adgangen til shelter, spejderhytte, bibliotek og skolens gymnastiksal.
- Vi samarbejder med kirken. Vi besøger kirken og præsten i december, hvor vi har fælles traditioner omkring Lucia og juledekorationer. Vi deltager i kirkefestival.
- Vi tager på bondegårdsbesøg
- Vi samarbejder med den lokale gymnastikforening som har gymnastikhold på skolen.
- Vi tager på ture i lokalområdet til legepladser, skole og grønne områder.
- Vi bruger skolens PLC, og opfordre forældre til, sammen med deres børn at besøge og låne bøger i PLC.
- Vi handler i den lokale brugs.
- Bustur til Bogense og søndersø. (Biblioteksbesøg – teater ol).

